

دینی قرآن

معرفی کتاب تعلیمات دینی و قرآن پایه دوازدهم

کتاب پیش‌دانشگاهی در ۱۲ مرحله به صورت زیر انجام شد:
۱. نقد درس به درس کتاب دین و زندگی پیش‌دانشگاهی توسط یک تیم ۵۰ نفره از دبیران

پاسین شکرانی
کارشناس دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

در این مرحله که اولین گام برای آماده‌سازی کتاب دین و زندگی دوازدهم بود، گروه ۵۰ نفره‌ای از دبیران با تجربه استان‌های کشور که از طریق فضای مجازی با آنان ارتباط داشتیم، از اواخر شهریور سال ۱۳۹۶ به نقد درس به درس کتاب دین و زندگی پیش‌دانشگاهی پرداختند. برای نقد هر یک از درس‌های کتاب زمان یک هفته‌ای به این گروه داده می‌شد و آنان در این زمان یک درس از کتاب را نقد می‌کردند. با توجه به اینکه کتاب پیش‌دانشگاهی ۱۰ درس داشت، فرایند نقد آن ۱۰ هفته طول کشید. در مجموع و در پایان این فرایند حدود ۵۰۰ صفحه نقد از سوی همکاران دریافت شد. جا دارد از سرکار خانم صدیقه عبداللهی که مدیریت گروه دبیران دین و زندگی را در فضای مجازی به عهده داشتند، تشکر کنیم.

۲. نقد درس به درس کتاب دین و زندگی پیش‌دانشگاهی توسط «دبیرخانه راهبری درس دینی»

هم‌زمان با کار نقد کتاب توسط گروه تخصصی دبیران، دبیرخانه راهبری درس دینی در استان یزد نیز طی فراخوانی به تمامی استان‌ها، سرگروه‌های آموزشی خود را فعال کرد تا با اطلاع‌رسانی به شهرهای استان خود، دبیران دینی را نسبت به نقد کتاب دین و زندگی پیش‌دانشگاهی تشویق و نظرات آنان را جمع‌آوری و در اختیار دبیرخانه قرار دهند. بدین وسیله نقدهای بسیار

- ◀ نام کتاب: تعلیمات دینی ۳ (دینی، قرآن و اخلاق)
- ◀ کد کتاب: ۱۱۲۲۰۴
- ◀ دوره تحصیلی: دوم متوسطه نظری
- ◀ پایه تحصیلی: دوازدهم
- ◀ رشته تحصیلی: تمامی رشته‌ها به‌جز ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی
- ◀ میزان ساعت تدریس: دو ساعت در هفته

الف. موضوعات اصلی کتاب

برخی از موضوعاتی که در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته‌اند، عبارت‌اند از: توحید و مراتب آن؛ شرک و انواع آن؛ توحید و شرک از منظر اجتماعی؛ آثار توحید در زندگی فردی و اجتماعی؛ آشنایی با مفهوم اخلاص و ثمرات آن؛ بررسی موضوع اختیار انسان و تأثیر آن بر زندگی وی؛ آشنایی با سنت‌های حاکم الهی در زندگی انسان‌ها؛ توبه و مفهوم آن؛ مقایسه تمدن جدید با تمدن اسلامی.

ب. مراحل آماده‌سازی کتاب دین و زندگی دوازدهم

در ادامه روند بازسازی و متناسب‌سازی کتاب‌های تعلیمات دینی با نظام جدید آموزشی، امسال در ایستگاه آخر نوبت به کتاب دین و زندگی پیش‌دانشگاهی رسید که برای سال دوازدهم بازسازی شود و در مهرماه سال جاری در چرخه آموزش قرار گیرد. فرایند بازسازی

پیش‌نویس اولیه
هر درس پس
از تألیف توسط
مؤلف، بلافاصله
در اختیار گروه
تخصصی دبیران
و دبیرخانه قرار
می‌گرفت تا
در این فرصت
نقدهای خود
را بنویسند و
از طریق فضای
مجازی برای گروه
ارسال کنند

۷. اصلاح مجدد پیش‌نویس اول توسط مؤلف و ارائه پیش‌نویس دوم

بعد از نقدهای ارائه شده از سوی شورای برنامه‌ریزی، دبیرخانه راهبری و گروه تخصصی دبیران پیش‌نویس اولیه را دریافت کرد و سپس گروه مؤلفان به نگارش پیش‌نویس دوم براساس نقدهای دریافتی پرداخت.

۸. بارگذاری پیش‌نویس دوم در سامانه اعتبارسنجی

پس از نگارش پیش‌نویس دوم توسط مؤلف، این پیش‌نویس‌ها در سامانه اعتبارسنجی کتاب‌های نونگاشت قرار گرفت تا از هر استان دو نفر از دبیران به نقد آن بپردازند.

۹. ارائه پیش‌نویس دوم کتاب به دبیرخانه و گروه تخصصی دبیران

هم‌زمان با بارگذاری پیش‌نویس دوم در سامانه، این پیش‌نویس در اختیار دبیرخانه و گروه تخصصی دبیران نیز قرار گرفت تا بار دیگر با دقت، متن اصلاح شده را مطالعه کنند و نظرات خود را در اختیار گروه قرار دهند.

۱۰. جمع‌آوری نظرات ارائه شده و ارائه پیش‌نویس سوم

مؤلف با مطالعه دقیق نظرات جمع‌آوری شده در سامانه اعتبارسنجی، دبیرخانه و گروه تخصصی دبیران به اصلاح مجدد کتاب پرداخت و پیش‌نویس سوم کتاب آماده شد.

۱۱. بررسی پیش‌نویس سوم کتاب توسط گروه محدودی از دبیران برای اعلام نظر نهایی

با توجه به حساسیت کتاب درسی، نگاشت سوم کتاب نیز در اختیار تعداد محدودی از دبیران (حدود هشت نفر) قرار گرفت تا اگر احتمالاً اشکالاتی در آن یافت شود، نسبت به برطرف کردن آن اقدام گردد.

۱۲. آماده‌سازی پیش‌نویس چهارم یا همان نگاشت نهایی

پس از دریافت نظرات اعضای هشت نفره، بار دیگر پیش‌نویس اصلاح شد و پیش‌نویس چهارم یا همان نگاشت نهایی برای انجام مراحل چاپ در اختیار دفتر چاپ و نشر قرار گرفت.

خوبی از دبیران سراسر کشور جمع‌آوری شد و در اختیار دبیرخانه قرار گرفت. دبیرخانه نیز این نقدها را در اختیار «گروه قرآن و معارف» دفتر تألیف کتب درسی قرار داد.

مدیریت این کار بر عهده مسئول دبیرخانه راهبری درس دینی و قرآن یعنی آقای محمدحسن افخمی بود که همراه با سایر اعضای دبیرخانه، زحمت این کار را بر عهده گرفتند.

۳. پالایش نقدها و قرار دادن آن در اختیار مؤلف کتاب

در این مرحله تمامی نقدهای دریافتی از گروه تخصصی دبیران و دبیرخانه راهبری بررسی و پالایش شدند و در قالب یک دسته‌بندی در اختیار مؤلف کتاب قرار گرفتند، تا ایشان با استفاده از این نقدها به بازنویسی کتاب بپردازد.

۴. نگارش دروس کتاب دوازدهم براساس نقدهای دریافتی

مؤلف کتاب، با بررسی یک به یک نقدهای ارسالی، کار بازنویسی کتاب پیش‌دانشگاهی را شروع می‌کرد و با آماده شدن هر درس، پیش‌نویس آن را در اختیار گروه قرار می‌داد.

۵. ارائه پیش‌نویس‌های آماده شده به دبیرخانه و گروه تخصصی دبیران

پس از اتمام بازنویسی هر درس که براساس نظرات جمع‌آوری شده صورت گرفته بود، پیش‌نویس آماده شده در اختیار دبیرخانه و گروه تخصصی دبیران قرار می‌گرفت تا با دقت به بررسی متن آماده شده بپردازند و بررسی کنند که تا چه میزان تغییرات انجام شده هم‌سو با نقدهای صورت گرفته است و آیا می‌تواند نظرات آنان را تأمین کند یا خیر.

۶. ارائه پیش‌نویس آماده به‌شورای برنامه‌ریزی

هم‌زمان با ارائه پیش‌نویس درس‌ها به دبیرخانه و گروه تخصصی دبیران، این درس‌ها در اختیار شورای برنامه‌ریزی کتاب دین و زندگی قرار می‌گرفت تا آن‌ها پس از مطالعه درس‌ها در جلسات شورا حاضر شوند و به‌صورت رو در رو نقدهای خود را با مؤلف در میان بگذارند. به این منظور ده جلسه در ده هفته متوالی که هر جلسه نیز یک روز کامل زمان می‌گرفت، برگزار شد و تمامی نقدهای اعضای شورا با حضور مؤلف بررسی شدند.